



# Projekt ustawy Prawo wodne – najważniejsze konsekwencje dla przemysłu

Dr Sergiusz Urban  
Prawnik, Counsel, Kancelaria WKB Wierciński, Kwieciński, Baehr

**Trwają prace nad przygotowanym przez Ministerstwo Środowiska projektem kompleksowej regulacji zasad rządzących gospodarowaniem wodami, który miałby zastąpić dotychczasową ustawę Prawo wodne z 2001 roku. Jednym z zasadniczych celów nowych przepisów jest (mocno opóźniona) transpozycja do polskiego systemu prawnego postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej.**

Proponowane przepisy zainicjowały szeroką dyskusję co do kształtu i kierunku nowych rozwiązań, wzbudziły także szereg obaw i zastrzeżeń. Uwaga większości komentatorów skoncentrowała się na kwestii wprowadzenia powszechnego obowiązku ponoszenia opłat za korzystanie z wód. Choć zagadnienie to jest niewątpliwie bardzo

istotne i ma duże znaczenie dla gospodarki ze względu na potencjał kosztotwórczy, nie tylko ono zasługuje na zainteresowanie. Z całą pewnością warto nakreślić szerszy obszar zmian, które miałyby objąć sferę gospodarki wodnej, przy czym w niniejszym artykule skupiono się na kwestiach najistotniejszych z punktu widzenia przemysłu.

## Opłaty za korzystanie z wód

Projektowana ustawa przewiduje objęciem systemem opłat za korzystanie z wód szeregu podmiotów i rodzajów działalności, które do tej pory były wyłączone spod tego obowiązku, m. in. poboru wód na potrzeby sektora energetycznego, zaś same opłaty miałyby zostać zwiększone, tak aby lepiej odzwierciedlać rzeczywiste koszty środowiskowe związane z korzystaniem z tych zasobów.

To jednak niejedyna zmiana związana z opłatami za korzystanie z wód, jako że przemodelowaniu ulegną także zasady ich naliczania: składać się one będą z elementu stałego oraz zmiennego (zwłaszcza sygnalizowana wysokość tego drugiego komponentu budzi żywe emocje). Warto dodać, że stawki opłat zmiennych będą ustalane na podstawie wskazań urządzeń umożliwiających pomiar ilości pobranej wody (ilości ścieków wprowadzonych do wód lub do ziemi), których odczytu dokonywałby nowy podmiot odpowiedzialny za gospodarkę wodną – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Pozwoli to na wprowadzenie istotnego *novum*, jakim jest odejście od zasady samonaliczania, charakteryzującej do tej pory kwestię ustalania należności za korzystanie z zasobów środowiskowych, na rzecz określania wysokości opłaty (opłaty zmiennej) właśnie przez Wody Polskie.

**” Z całą pewnością warto nakreślić szerszy obszar zmian, które miałyby objąć sferę gospodarki wodnej**

Całość regulacji opłat za korzystanie z wód miałaby zostać przeniesiona z ustawy Prawo ochrony środowiska z 2001 r., gdzie wśród innych opłat za korzystanie ze środowiska umieszczona była do tej pory, do nowej ustawy Prawo wodne.

## Zgody wodnoprawne

Podstawowym narzędziem reglamentacji korzystania z wód w obecnej ustawie Prawo wodne jest instytucja pozwolenia wodnoprawnego, czyli decyzji administracyjnej wyrażającej zgodę oraz określającej zasady takiego korzystania. Projektowane przepisy rozbudowują instrumentarium służące udzielaniu zezwoleń na tego rodzaju działalność, wprowadzając instytucję zgody wodnoprawnej obejmującej m.in. wspomniane pozwolenia wodnoprawne, ale także nowy instrument, jakim jest ocena wodnoprawna. Ocena wodnoprawna włączyć ma weryfikację kompatybilności planowanego korzystania z wód i wykonania urządzeń wodnych z celami Ramowej Dyrektywy Wodnej (tzw. celami środowiskowymi dla wód) do oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, poprzedzającej wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia. W przypadku przedsięwzięć, które

## Prawo wodne

nie wymagają uzyskania decyzji środowiskowej, ocena wodnoprawna przybierze natomiast formę nowej w polskim porządku prawnym, osobnej decyzji administracyjnej, wydawanej przez wspomniane już Wody Polskie.

## Usługi wodne

Opracowywane przepisy wprowadzają nowe na gruncie prawa polskiego pojęcie usług wodnych, które stanowiąć będzie zasadniczy element konstrukcji prawnych dotyczących zarówno opłat za korzystanie z usług wodnych, jak i reglamentacji korzystania z wód, realizowanej poprzez zgody wodnoprawne, w tym zwłaszcza pozwolenia wodnoprawne. Odnieść można jednak wrażenie, że to kluczowe pojęcie nie zostało jak do tej pory zdefiniowane w pełni jednoznacznie i wymagać będzie zapewne doprecyzowania w toku dalszych prac legislacyjnych.

## Sukcesja pozwoleń wodnoprawnych

Projektowane przepisy nie kopią dość liberalnych zasad sukcesji pozwoleń wodnoprawnych, zawartych w aktualnie obowiązującej ustawie Prawo wodne z 2001 r. Obecnie pozwolenia te przechodzą z mocy samego prawa na następcę prawnego zakładu, gdy zaś pozwolenie wodnoprawne dotyczy eksploatacji instalacji, przechodzi ono z mocy prawa na kolejny podmiot prowadzący instalację.

Planowane przepisy przewidują natomiast w tym zakresie istnienie tylko jednego trybu sukcesji, w którym prawa i obowiązki wynikające z pozwolenia wodnoprawnego przejdą na następcę prawnego zakładu, co więcej – nie z mocy samego prawa, ale w drodze decyzji administracyjnej, wydanej na wniosek owego następcy. Nie zostaje zachowane rozwiązanie przewidujące możliwości sukcesji określonych w pozwoleniu wodnoprawnym praw i obowiązków związanych z eksploatacją instalacji wraz z transferem tytułu prawnego do jej eksploatacji, jak to ma miejsce w obecnie obowiązujących przepisach. Rozwiązanie to może stanowić utrudnienie w obrocie gospodarczym.

Odnotować warto także, że planowana regulacja nie zawiera przepisów przejściowych, które odnosiłyby się

**” Opracowywane przepisy wprowadzają nowe na gruncie prawa polskiego pojęcie usług wodnych**

do statusu pozwoleń wodnoprawnych wydanych na podstawie ustawy Prawo wodne z 2001 r. Tę lukę należałoby, ze względu na potrzebę zagwarantowania pewności prawa, wypełnić, dając jednoznaczną odpowiedź co do dalszego bytu tych pozwoleń.

Projektowane przepisy będą miały istotne znaczenie dla szeregu sektorów gospodarki, przy czym szczególnie istot-



ne będą one dla przedsiębiorstw mocno uzależnionych od korzystania z wody. Warto zatem uważnie śledzić prace legislacyjne związane z nową ustawą Prawo wodne, a także włączać się, tam gdzie to możliwe, w konsultacje planowanych rozwiązań. Pamiętać należy przy tym, że przepisy te na długie lata ukształtują zasady rządzące gospodarką wodną, oddziałując w ten sposób na bardzo liczne podmioty gospodarcze. ■



**dr Sergiusz Urban**  
– prawnik, counsel w kancelarii  
WKB Wierciński, Kwieciński, Baehr



fot. materiały prasowe

Kieruje zespołem prawa ochrony środowiska. Jest specjalistą w zakresie prawa i polityki ochrony środowiska Unii Europejskiej i Polski oraz doradcą w zakresie funduszy europejskich w kontekście wymagań ochrony środowiska. Członek grupy roboczej ds. oceny projektów złożonych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Doradca polskim i zagranicznym przedsiębiorcom oraz podmiotom publicznym w sprawach dotyczących prawa ochrony środowiska, prawa ochrony przyrody oraz prawa geologicznego i górnictwa.

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, pracę doktorską obronił w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. Stypen-

dysta Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz American University Washington College of Law, odbył również półroczny staż w Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska Komisji Europejskiej. Wykładowca akademicki i prelegent na licznych konferencjach i szkoleniach poświęconych problematyce prawa ochrony środowiska. Autor kilkudziesięciu publikacji naukowych i popularyzatorskich.

## Polska Izba Przemysłu Chemicznego jednym z realizatorów Projektu ChemMultimodal

Maciej Susik, Ekspert ds. Projektu ChemMultimodal w PIPC  
Katarzyna Skrzypczyńska, Office Manager w PIPC, Koordynator Projektu ChemMultimodal

**Optymalizacja łańcuchów dostaw stanowi obecnie nieodzowny element długofalowej polityki firm chemicznych. Wykorzystując zalety poszczególnych gałęzi transportu umożliwić ją może zaangażowanie w transport kombinowany. Przeprojektowując obecnie istniejących przepływy towarów uzyskuje się znaczną redukcję kosztów, redukcję wpływu na kwestie środowiskowe oraz poprawę bezpieczeństwa transportu.**

Przedstawiciele przemysłu chemicznego oraz TSL (Transport Spedycja Logistyka) przy wsparciu funduszy unijnych postanowili wykorzystać potencjał rozwoju obu branż w ramach projektu ChemMultimodal na obszarze Europy Centralnej. Projekt ChemMultimodal jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.



Jedną strategią rozwoju realizowaną w ramach siedmiu regionalnych planów działania będzie baza do przeprowadzenia szczegółowej analizy potrzeb branży.

Fot. Shutterstock

Głównymi założeniami Projektu jest osiągnięcie 10 proc. wzrostu udziału transportu multimodalnego w przemyśle chemicznym, przy 5 proc. redukcji emisji CO<sub>2</sub>. Podstawę projektu stanowić będzie koordynacja działań między dostawcami usług logistycznych, operatorami terminali przeładunkowych i władzami w poszczególnych regionach obszaru Europy Centralnej.

Projekt obejmować będzie swoim zasięgiem obszar Polski, Niemiec, Czech, Słowacji, Węgier, Austrii oraz Włoch. Polskę reprezentują w projekcie Polska Izba Przemysłu Chemicznego oraz Szkoła Główna Handlowa. Inicjatywa ta ma na celu stworzenie nowej jakości wymiany informacji między firmami z sektora państwowego i prywatnego. Współpraca z European Chemical Network i European Chemical Industry Council (CEFIC) zapewni dyskusję na poziomie ogólnoeuropejskim.

Jedną strategią rozwoju realizowaną w ramach siedmiu regionalnych planów działania będzie baza do przeprowadzenia szczegółowej analizy potrzeb branży. W ramach projektu, stworzone zostaną inteligentne rozwiązania i narzędzia do wymiany informacji, służące wsparciu strategicznemu i operacyjnemu planowaniu, nastawionemu na rozwój transportu multimodalnego w przemyśle chemicznym. Dedykowana platforma testowana w ramach sześciu faz pilotażowych projektu, przez liderów branży chemicznej z poszczególnych krajów członkowskich zapewni realne wsparcie i umożliwi koordynację działań na styku branży przemysłu chemicznego i TSL.

Oficjalnie projekt rozpoczął się 1 czerwca 2016 r., a zakończy się 31 maja 2019 r. Zwieńczeniem projektu będzie seria sześciu szkoleń/seminariów, podczas których uczestnicy będą mogli zapoznać się z efektami prac zespołu wdrażającego.

Projekt w ramach Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego koordynuje pani Katarzyna Skrzypczyńska, Office Manager w PIPC, a kwestiami merytorycznymi zajmuje się Pan Maciej Susik, Ekspert ds. Projektu ChemMultimodal w PIPC.

W latach 2012-2014 Polska Izba Przemysłu Chemicznego realizowała także projekt ChemLog T&T. W projekcie ChemLog T&T oprócz PIPC uczestniczyły różne podmioty z krajów Europy Centralnej - Niemiec, Austrii, Polski, Czech, Słowacji, Słowenii, Węgier i Włoch.

Głównym celem projektu ChemLog T&T była poprawa dostępności terytorialnej oraz bezpieczeństwa transportu i logistyki chemicznej w Europie Centralnej dzięki możliwościom jakie dają technologie informatyczno-komunikacyjne. Zgodnie z założeniami programowymi, w ramach ChemLog T&T analizowane były możliwości związane ze stosowaniem systemów Tracking & Tracing w logistyce chemicznej i ich realny wpływ na poziom bezpieczeństwa transportu ładunków niebezpiecznych.

Docelowo, wyniki projektu oraz opracowane w ramach niego wnioski i rekomendacje w zakresie rozwiązań T&T w logistyce chemicznej (w szczególności w transporcie intermodalnym), miały prowadzić do budowy skutecznej europejskiej platformy informatycznej do śledzenia i monitoringu, która zapewniłaby informacje o bieżącej lokalizacji transportowanych towarów i ich statusów w czasie rzeczywistym dla całej sieci transportu.

W końcowym etapie projektu, w oparciu o całość zebranej dokumentacji, został opracowany raport końcowy ChemLog T&T, w którym zawarte zostały rekomendacje dla dalszego rozwoju zintegrowanego europejskiego systemu monitorowania transportu ładunków chemicznych i niebezpiecznych. ■